

**"Χαίρε ὕψος δυσανάβατον ἀνθρωπίνοις λογισμοῖς, χαίρε βάθος
δυσθεώρητον καί Ἀγγέλων ὀφθαλμοῖς"**

"Ισχνόφωνος γάρ καί βραδύγλωσσος καί οὐκ εὐλαλος ὑπάρχω, ἵν' οὕτως εἶπω, περί τῆς μεγαλωνύμου καί ὁσίας καί ἀπειρογάμου καί ἀειπαρθένου Μαρίας, Μητρὸς τοῦ Κυρίου..."¹

Μέ αὐτά τά λόγια, ἀδελφοί μου, ὁ Ἅγιος Ἐπιφάνιος, Ἐπίσκοπος Κωνσταντίας τῆς Κύπρου, ξεκινᾷ τό λόγο του γιά τό πανάγιο πρόσωπο τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Καί ἂν μέ αὐτά τά αἰσθήματα καί τίς ἀναστολές οἱ Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας στέκονται μπροστά στήν Παναγία μας, πόσο μᾶλλον ἐμεῖς οἱ ἐλάχιστοι ἀνθρωποι αὐτῆς τῆς ζωῆς, πού ζοῦμε τόν ἀγῶνα καί τήν ἀγωνία αὐτοῦ τοῦ κόσμου, μέ τί πρόσωπο καί ποιᾷ λόγια μποροῦμε ν' ἀπευθυνθοῦμε στή Μητέρα τοῦ Θεοῦ καί τῶν ἀνθρώπων!

Ἡ Ἐκκλησία μας, ὁμως, τό ἐπιτρέπει καί βάζει στό στόμα ὄλων μας λόγια ἀγγελικά, λόγια πού βγήκαν ἀπό τά ἄυλα χεῖλη τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ καί ὕμνησαν τό ὑπέρολογο θαῦμα πού προσωποποιεῖται στό πρόσωπο τῆς Παναγίας. Εἶναι λόγια εὐφορίας καί χαρμόσυνων αἰσθημάτων, πού ἡ Ἐκκλησία μας τοποθέτησε στή διάρκεια τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, κατά τίς Ἀκολουθίες τῶν Χαιρετισμῶν, γιά νά τονῶσει τό ἠθικό καί ν' αὐξήσει τίς πνευματικές δυνάμεις τῶν ἀγωνιζόμενων, στό Στάδιο τῶν Ἀρετῶν, Χριστιανῶν.

Καί εἶναι, ὄντως, ἰσχνόφωνος καί βραδύγλωσσος ὁ λόγος ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων, ὅταν ἀποφασίζουμε νά μιλήσουμε γιά τήν Παναγία. Ἀλήθεια, πῶς νά ἐκφραστοῦμε γιά τόν ἀνθρωπο πού κατέστησε τόν ἑαυτό του θρόνο τοῦ Θεοῦ, γιά ἐκείνη πού ἔγινε κλίμακα, μέσω τῆς ὁποίας κατέβηκε ὁ Θεός στή γῆ καί ἀνέβηκε ὁ ἀνθρωπος στόν οὐρανό! Τί νά ποῦμε γιά ἐκείνη πού, συντριβοντας τά στεγανά τῆς λογικῆς, ἂν καί ἀπειρόγαμος, ἔφερε στόν κόσμο τόν Υἱό τοῦ Θεοῦ! Γιά ἐκείνη πού ἔγινε ὑπόδειγμα ταπείνωσης καί ὑπακοῆς λέγοντας "ναί" στήν πιό ἀπόκοσμη προσταγή πού ἀκούστηκε ποτέ στή γῆ! Πῶς νά περιγράψουμε τή γυναίκα πού ξαναέφερε τή χαρά καί τήν ἐλπίδα στόν κόσμο, ἐκείνη πού ὑμνήθηκε ὅσο κανεῖς ἄλλος ἀπό τούς Ἀγγέλους, πού γέννησε τό φῶς καί ἐξευτέλισε τή γνώση τῶν σοφῶν!

Ἡ ἀνθρωπότητα στήν ἐποχή μας ἔχει φτάσει σέ ἀπίστευτα ὕψη ἐπιστημονικῆς γνώσης καί τεχνολογικῆς κατάρτισης. Οἱ κατακτήσεις στό χῶρο τῆς ἐπιστήμης προκαλοῦν θαυμασμό. Τό ἀνθρώπινο μυαλό κυριαρχεῖ καί βασιλεύει, προκαλώντας ἐπαρση, ἱκανοποίηση, αὐτάρκεια. Ὑπάρχουν, ὁμως, ἀκόμα μεγέθη καί πραγματικότητες πού ἡ ἀνθρώπινη λογική δέ μπορεῖ νά ἐρμηνεύσει. Ὅταν τό ἐπιχειρεῖ, ὁδηγεῖται σέ ἀδιέξοδο, σηκώνει τά χέρια ψηλά, ἀδύναμη νά δώσει λύση καί ἱκανοποιητική ἀπάντηση.

¹ Ἀγίου Ἐπιφανίου ἐγκώμιον εἰς τήν Ἀγίαν Θεοτόκον, PG 43, 488B

Ἡ πίστις τῆς Ἐκκλησίας μας στό πρόσωπο τῆς Παναγίας καί στό ρόλο πού αὐτή διαδραμάτισε στή ζωή της, ὄντως προκαλεῖ σύγχυση στόν πάνσοφο ἄνθρωπο τοῦ 20οῦ αἰώνα. Μέ καμία δύναμη δέν μπορεῖ νά ἐρμηνεύσει τίς ἀλήθειες πού κοσμοῦν τό ὑπέρολο πρόσωπό της. Πῶς νά ἐρμηνευθεῖ ἡ ἄσπορος σύλληψη; Πῶς νά ἐρμηνευθεῖ ἡ παρθενική γέννηση; Πῶς νά γίνει ἀποδεκτό πῶς ὁ Θεός, διά τῆς Παναγίας, ἐγινε ἓνας ἀπό ἐμᾶς τούς ἀνθρώπους; Πῶς νά ἐρμηνευθεῖ ἡ μετάστασή της στούς οὐρανοῦς; Ὅποιος ἐπιχειρήσει νά δεῖ μέ τά μάτια τῆς λογικῆς αὐτές τίς ἀλήθειες ἢ θά ὀδηγηθεῖ στήν τρέλα ἢ στήν πλάνη.

Τό ὕψος, ὅμως, αὐτό πού συνδέεται μέ τό πρόσωπο τῆς Παναγίας δέν εἶναι μόνο δυσανάβατο γιά τούς ἀνθρώπινους λογισμούς· εἶναι καί δυσθεώρητο γιά τούς ὀφθαλμούς τῶν Ἄγγέλων. Αὐτοί οἱ Ἄγγελοι πού δορυφοροῦν αἰώνια τό θρόνο τοῦ Θεοῦ καί δοξολογοῦν τή μεγαλωσύνη Του, αὐτοί οἱ Ἄγγελοι πού εὐαγγελίστηκαν τό μήνυμα τῆς σωτηρίας καί τῆς λύτρωσης στόν κόσμο καί αὐτοί ἀκόμη δέν εἶναι σέ θέση νά κατανοήσουν τό μεγαλεῖο καί τή δόξα τῆς Θεοτόκου. Ἀδυνατοῦν καί οἱ ἴδιοι νά πλησιάσουν τήν πραγματικότητα, ἐκείνη πού συνδέεται μέ τό πρόσωπο πού ἐπαιξε τόσο καθοριστικό ρόλο στήν πορεία τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας.

Παρ' ὅλες, ὅμως, τίς παραπάνω ἀλήθειες πού συνδέονται μέ τό πρόσωπό της, παρά τό γεγονός ὅτι ὑπερέβη κάθε ἀνθρώπινη νομοτέλεια στήν ἐπί γῆς ζωή της, ἡ Παναγία δέν εἶναι ἀπρόσιτη, δέν εἶναι μακρῶς μακρῶς, δέν εἶναι πρόσωπο ἀπομυθοποιημένο. Ἡ Παναγία εἶναι συνεχῶς ἀνάμεσά μας, ἔτοιμη, σάν καλή μάνα, ν' ἀφουγκραστεῖ τόν πόνο τῶν παιδιῶν της, ὅπως, ἄλλοτε ἀφουγκράστηκε τόν πόνο τοῦ Θεανθρώπου. Μᾶς καλεῖ συνεχῶς νά τήν πλησιάσουμε, νά τήν ἐμπιστευθοῦμε, νά τῆς ἀνοιξοῦμε τήν καρδιά μας, νά καταθέσουμε στά πόδια της τά ὄνειρα, τά προβλήματα, τούς καῦμούς καί τίς δυσκολίες τῆς ζωῆς μας.

Αὐτό, λοιπόν, ἃς κάνουμε καί τώρα, ἀδελφοί μου, τώρα πού θά ξαναπροσκυνήσουμε τήν εἰκόνα της καί θ' ἀτενίσουμε τό πρόσωπό της. Νά τῆς μιλήσουμε σάν τα παιδιά στή μητέρα τους καί νά εἴμαστε σίγουροι πῶς ἐκείνη θά ἔρθει ἀρωγός στόν ἀγώνα τῆς ζωῆς. Ἄς τῆς ἀπευθύνουμε λόγο παρακλητικό, λόγο ἱκετευτικό: *Μήτηρ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου, ὄθεν σοί προσπίπτομεν ρῦσαι πάσης περιστάσεως τούς δούλους σου. ΑΜΗΝ!*